

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2010-03-05
Meddelad i Stockholm

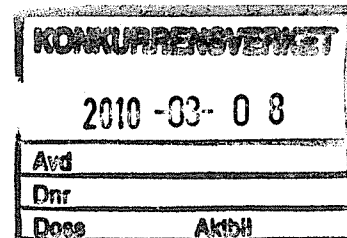
Mål nr
21700-10
Enhet 12

SÖKANDE

Rexab Flytt & Tungtransport AB, 556471-3013
Box 20218
161 02 Bromma

MOTPARTER

Landstinget Västernorrland
Partille kommun
Danderyds kommun
Haninge kommun
Lidingö stad
Nynäshamns kommun
Solna stad
Stockholms läns landsting (inkl. bolag, förvaltningar och stiftelser)
Stockholms stad (inkl. fackförvaltningar och stadsförvaltningar)
AB Familjebostäder
AB Stockholmshem
Skolfastigheter i Stockholm AB
Stockholms Hamn AB
Stockholms stads Parkerings AB
Sundbybergs stad
Tyresö kommun
Upplands Väsby kommun
Österåkers kommun
Uppsala kommun
Uppsalahem AB

Ombud: SKL Kommentus AB, 556026-1900
117 99 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 3 februari 2010 avseende anbudsområde Stockholm och Uppsala, samt den 4 februari 2010 avseende anbudsområde Landstinget Västernorrland och Partille, upphör därmed att gälla.

Dok.Id 5628

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND

SKL Kommentus AB (Kommentus) har genomfört en samordnad upphandling avseende ramavtal för möbel- och kontorsflyttning på uppdrag av upphandlande myndigheter i kommuner och landsting samt kommunala bolag (ref. 10034). Av tilldelningsbeslut avsända den 25 januari 2010 framgår att Kommentus på de upphandlande myndigheternas vägnar har beslutat att anta anbud från andra anbudsgivare än Rexab Flytt & Tungtransporter AB (Rexab).

Förvaltningsrätten (dåvarande länsrätten) har den 3 och 4 februari 2010 beslutat interimistiskt att upphandlingen inte får avslutas, i de delar den avser anbudsområde Landstinget Västernorrland, Partille, Stockholm och Uppsala innan något annat har beslutats.

YRKANDEN, GRUNDER M.M.

Rexab ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att upphandlingen, i de delar den avser ovan nämnda anbudsområden, inte får avslutas förrän rättelse gjorts på så sätt att en ny utvärdering sker där även Rexab tas med och utvärderas samt tilldelas de kontrakt som det rätteligen skulle ha tilldelats. Som grund för sin ansökan anför Rexab i huvudsak följande.

Att bolaget lämnat in anbud där det gamla dokumentet använts istället för det uppdaterade, är ingenting som påverkar anbudet. Att bolaget kunnat inkomma med ett icke uppdaterat dokument bör anses som ett systemfel då vald databas för denna upphandling, Tendsign, tydligt ska informera anbudsgivaren att det inte går att lämna in ett anbud som saknar något av betydelse för anbudet. Systemet är därför inte tillförlitligt. Även om Kommentus menar att det är av stor vikt att anbudsgivare själva måste kontrollera att lämnade svar är rätt, så måste anbudsgivarna kunna lita på det system som ligger till grund för en så pass omfattande upphandling som denna. Att

Rexab inte fått möjlighet att förtydliga frågan om inlämnade priser visar på en mycket dålig affärsmässighet och strider mot likabehandlingsprincipen då samtliga antagna anbudsgivare getts möjlighet till kompletterande på betydligt mer avgörande frågor. Dokumentet som anbudet grundat sig på har redan i ett tidigt skede haft brister som krävt uppdateringar, vilket kan ha vilselett anbudsgivare som förlitat sig på systemet som tydligt anvisat att anbudsgivare ska varnas. I publikt informationsmeddelande den 23 september 2009 har upphandlande myndighet tydligt informerat om nya korrekta bilagor. Detsamma har inte gjorts med prislistorna. Så sent som den 26 oktober 2009 går upphandlingen återigen ut med att även de uppdaterade prislistorna har felaktigheter och Kommentus ger anbudsgivarna möjlighet att inkomma med förtydliganden avseende priserna. Detta innebär att anbudsgivare som gjort fel i prislistan ges möjlighet att förtydliga sitt anbud, samtidigt som andra anbud förkastats utan att ha getts samma möjlighet.

Skada eller i vart fall risk för skada föreligger då Rexab troligen hade blivit antaget i de anbudsområden bolaget valt att inkomma med anbud, om utvärderingen gjorts rätt. Av gällande praxis framgår att det inte behöver visas att det skulle ha tilldelats kontraktet för att ett ingripande ska kunna ske enligt LOU.

Kommentus bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Rexab har uteslutits från prövning av anbudet med motiveringen att det har fyllt i och bifogat en äldre prisbilaga vilket bl.a. inneburit att bolaget lämnat felaktiga och oklara uppgifter avseende pris intag/uttag magasin. Pris för intag/uttag magasin har uppgivits per styck istället för per kbm. Uppgiften är inte möjlig att förtydliga enligt LOU då det skulle innebära att nya uppgifter tillförs anbudet. Kommentus har klart och tydligt informerat anbudsgivarna om vad som har gällt under upphandlingsförfarandet. Genom ett förtydligande, daterat den 25 september 2009 kl. 13:26, har bl.a. följande meddelats.

”Efter kontroll med branschorganisation har framgått att leverantörerna idag har ett annat sätt att ta ut avgift än som angivits i prislister. Med hänsyn till detta samt att en prissättning av uttag/intag ur magasin per tillfälle, utan hänsyn till volym, är svårt att beräkna för leverantören och då det kan leda till en skev prissättning, justeras prislister post intag/uttag magasin. Priset ska sättas per tillfälle och kbm. Intag/uttag av gods från magasin kommer att utvärderas i förhållande till kbm/kr istället för per tillfälle. Nya uppdaterade prislister kommer att kunna hämtas i Tendsign under dagen”

I anslutning till detta meddelande, kl. 13.27- 13:29 samma dag, har de uppdaterade prisbilagorna funnits tillgängliga i Tendsign.

I förfrågningsunderlagets punkt 1.2.3. framgår att det är ytterst viktigt att anbudet innehåller samtliga efterfrågade uppgifter, särskilt p.g.a. de mycket begränsade möjligheterna att efter anbudstidens utgång inhämta eller lämna kompletterande handlingar. Dessutom har det i förtydligande den 9 oktober 2009 kl. 12:55 meddelats att det är av stor vikt att anbudsgivarna läser de förtydliganden som lämnats i upphandlingen i frågor och svar samt genom informationsmeddelanden. Rexab har trots detta inkommit med äldre prisbilagor och därigenom fyllt i felaktiga prisuppgifter avseende bl.a. intag/uttag magasin. Prisbilagorna, såsom de var ifyllda, har inte varit möjliga att utvärdera utan komplettering. En sådan komplettering skulle dock strida mot likabehandlingsprincipen gentemot övriga anbudsgivare. Rexab har i sin ansökan anfört att Kommentus genom andra förtydliganden handlat i strid med likabehandlingsprincipen. De förtydliganden Rexab hänvisar till avser förtydliganden om medeltalet anställda samt förklaringar enligt 12 kap. 3 § LOU. Det framgår att medeltalet anställda skulle komma att förtydligas/kompletteras av skriftligt svar daterat den 19 oktober 2009

kl. 16:09. Samtliga leverantörer har därmed givits samma förutsättningar att lämna anbud och likabehandlingsprincipen har således inte åsidosatts.

Rexab genmäler bl.a. följande. Det datum som hänvisar till att dokumentet är uppdaterat ligger utanför den synliga marginalen. Att det uppdaterade dokumentet har uppdaterats framgår först när man skriver ut det. Det framgår ingenstans i förfrågningsunderlaget att anbud som lämnats på en icke uppdaterad prislista kommer att förkastas. Trots ändringen att utvärderingen istället kom att göras per kbm/tillfälle, istället för vad som sades i det första dokumentet, pris/tillfälle, så har detta ingen som helst påverkan i utvärderingen då antalet som låg till grund i utvärderingen, 10 st kvarstod, och då bolaget faktiskt lämnat pris på 250 kr som då avser 250 kr kbm/tillfälle. Det finns således ingen anledning att förkasta anbudet. Bolagets inlämnade pris för in/uttag avser /kbm. Det måste ifrågasättas om affärsmässigheten i denna upphandling varit i enlighet med LOU då man har ett så otydligt förfrågningsunderlag, då så enormt många frågor och svar har behandlats under upphandlingens gång, då vissa dokument har varit tvungna att uppdateras upp till tre gånger och då man istället för att uppdatera vissa dokument låter anbudsgivarna själva göra ändringar i anbudsdokumenten.

Kommentus vidhåller sin inställning.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår bl.a. att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

I förfrågningsunderlaget punkten 1.2.2. anges bl.a. följande.

Anbudsgivaren får genom OPIC Tendsign:

-tillkommande information

-kontroll av att alla frågor ställda i förfrågningsunderlaget är besvarade vid avlämnandet

-en tydlig information ifall inte alla obligatoriska krav (skall-krav) är uppfyllda.

I förfrågningsunderlaget punkten 1.2.3. anges följande.

Det är ytterst viktigt att anbudet innehåller samtliga efterfrågade uppgifter, särskilt p.g.a. de mycket begränsade möjligheterna att efter anbudstidens utgång inhämta eller lämna kompletterande handlingar.

I förfrågningsunderlaget punkten 1.3.2. anges följande.

Pris skall lämnas för varje anbudsområde enligt bifogad bilaga (Prislista) och vara fullständigt ifyllt.

I textutdrag från datasystemet Tendsign, uppdaterandedatum 25 september 2009, 13:27-13:29, anges bl.a. följande.

Prislista LVN uppdaterad 2009-09-25

Prislista Partille uppdaterad 2009-09-25

Prislista Stockholm uppdaterad 2009-09-25

Prislista Uppsala uppdaterad 2009-09-25

Förvaltningsrättens bedömning

De grundläggande principer som ska efterlevas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Av principen om likabehandling av leverantörer följer att samtliga anbud ska vara i överensstämmelse med bestämmelserna i förfrågningsunderlaget för att säkra möjligheten till en objektiv jämförelse av anbudena. Likabehandling och icke-diskriminering förutsätter att anbudsgivare behandlas lika i alla skeden av anbudsförfarandet. Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 2 §

LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande enheten brutit mot LOU.

Frågan i målet är om Rexab uppfyller kravet på angivande av prisuppgift då bolaget lämnat in prisuppgifter i icke uppdaterade prisbilagor och om Kommentus i så fall felaktigt förkastat Rexabs anbud.

Av förfrågningsunderlaget punkten 1.3.2. framgår att pris **skall** lämnas för varje anbudsområde enligt bifogad bilaga (Prislista) och vara fullständigt ifylld. Det har framkommit i målet att de aktuella prislistorna uppdaterats under upphandlingsprocessen varvid anbudsgivarna anmodats att lämna in prisuppgifter enligt nya prislistor istället för de ursprungliga. Av handlingarna i målet framgår vidare att Kommentus, den 25 september 2009, meddelat samtliga leverantörer att de nya prislistorna samma dag fanns tillgängliga i upphandlingssystemet Tendsign. Av utdrag från Tendsign framgår att de uppdaterade prislistorna där fanns att tillgå. Rexab har trots denna information inkommit med gamla prisbilagor.

Rexab har anfört att det inte uppfattat att prislistorna uppdaterats. Vidare har bolaget anfört att det borde ha utgått information från Tendsign i de fall inte alla obligatoriska krav varit uppfyllda då bolaget skickade in sitt anbud, i enlighet med informationen i förfrågningsunderlaget punkten 1.2.2. Rexab anser, som det får förstås, att eftersom en varning inte uppkommit i samband med att fel prisbilagor lämnats in har datasystemet inte varit tillförlitligt. Därmed borde bolaget ha tillåtits att i efterhand inkomma med rätt dokument. Förvaltningsrätten anser inte att den tolkning som Rexab gjort av förfrågningsunderlaget i denna del fråntar bolaget från ansvaret att uppmärksamma den information som faktiskt funnits att tillgå i upphandlingssystemet Tendsign. Förvaltningsrätten, som tagit del av åberopade

handlingar, anser vidare att det klart framgår att det funnits uppdaterade prislistor tillgängliga, även utan att först skriva ut de aktuella dokumenten.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att det Rexab anfört inte ger stöd för att den aktuella upphandlingen skett i strid med reglerna i LOU eller de för all upphandling grundläggande EG-rättsliga principerna på sådant sätt att Rexab lidit eller kan komma att lida skada enligt 16 kap. 2 § LOU.

Rexabs ansökan ska alltså avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a)

Annika Sandström
chefsrådman

Föredragande har varit Elisabeth Larsson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

